

BÖLÜM 4

PROTETİK TEDAVİLERDE ANATOMİK REFERANSLAR 1

Necla DEMİR¹

GİRİŞ

Protetik tedavilerin nihai amacı; estetik, fonasyon ve fonksiyonun kişisel olarak optimum rehabilitasyonudur. Yapılacak sabit ya da hareketli protezlerin, tempo-romandibular eklem (TME) ile gerekli olan uygun ilişki içerisinde tasarım ve üretimleri hedeflenir. Protetik rehabilitasyonun TME ile optimal bir ilişkisi; stabil bir oklüzal, kas ve iskelet sağlığı anlamına gelir, ki bu da protetik tedavinin uzun dönem başarısının anahtarıdır. Diş hekimliğinde rehabilitasyon ihtiyacı doğrultusunda elde edilecek kişisel bir oklüzal düzlemin eklem sağlığı ve stabilitesindeki rolü ise oldukça nettir ve kabul görmüş bir gerekliliktir.

Gelişen teknolojiye rağmen, günümüz protetik diş hekimliğinde, tüm dişlerini kaybetmiş hastaların tedavileri hala kompleks tedaviler olmayı sürdürmektedir. Bu tedavilerde hedeflenen klinik başarıyı etkileyebilecek birçok kombine faktör mevcuttur. Dişlerin kaybı kraniofasial yapılarla ve nöromusküler mekanizma ile uyumlu oklüzyonu yeniden üretmek anlamına gelir. Kişisel olarak son derece farklı karaktere sahip oklüzal düzlemin yeniden üretilmesinde ise henüz kabul görmüş tek bir referans düzleme entegre bir tedavi protokolü yoktur.

Bu derlemenin amacı sabit ve hareketli protezlerde, kayıp oklüzal düzlemin yeniden oluşturulmasında, bu anatomik referansların değerlendirilmesidir.

ANATOMİK REFERANSLAR

Sağlıklı bireylerde oklüzal düzlemin sagittal seyri, protrüziv harekette anterior dişler ile senkronize hareket ederek posterior dişlerin ayrılmasına izin verir ve erken temaslar olmadan bir ilişki sergiler. Ancak bu doğası gereği son derece subjektiftir.

¹ Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi AD., necladt@gmail.com, ORCID iD: 0000-0003-0927-6962

KAYNAKLAR

1. Olsson A, Posselt U. Relationship of various skuli reference lines. J Prosthet Dent. 1961; 6; 1045-9.
2. L'Estrange PR, Vig S. A comparative study of the occlusal plane in dentulous and edentulous subjects. J Prosthet Dent. 1975; 33: 495-503.
3. Kapur KK, Lestrel PE, Chauncey HH. Development of prosthodontic craniofacial standarts: occlusal plane location (Abstract). J Dent Res. 1982; 61; 222.
4. Ow RKK, Dijeng SK, Ho CK. The relationships or upper facial proportions and the plane of occlusion to anatomic reference planes. J Prosthet Dent. 1989; 61: 727-33.
5. İsmail YH, Bowman JP. Position of the occlusal plane in natural and artificial teeth. J Prosthet Dent. 1968; 20: 407-11.
6. Can G, Hasanreisioğlu U, Altuğ Z. Dişli ve dişsiz vakalarda oklüzal planın sefalometrik olarak karşılaştırılmalı değerlendirilmesi. AÜDiş Hek Fak Derg. 1989; 16: 39-43.
7. Shigli K, Chetal BR, Jabade J. Validity of soft tissue landmarks in determining the occlusal Plane. J Indian Prosthodont Soc. 2015; 5:139-45.
8. Craddock FW. Prosthetic Dentistry. A Clinical Outline, 2nd edn, Mosby, St Louis.; 1951; p. 110-112.
9. Schlosser FW, Gehl DH. Complete Denture Prosthetics, 3rd edn, 1953. p. 190.
10. Yasaki M. Height of the occlusion rim and the interocclusal distance. Journal of Prosthetic Dentistry. 1961; 11, 26.
11. Nagle RJ, Sear YH. Denture Prosthetics, 2nd edn, Mosby, St Louis.; 1962. p. 134
12. Boucher CO. Swenson's Complete Dentures, 5th edn Mosby, St Louis.; 1964. p. 246-251.
13. Lundquist DO, Luther WW. Occlusal plane determination. Journal of Prosthetic Dentistry. 1970; 23,489.
14. Yavuzylmaz H. Oküzyon (Occlusion-Diş Kapanışı). 1.Baskı. Ankara: Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti.; 2013.
15. Hartono R. The occlusal plane in relation to facial types. J Prosthet Dent. 1967; 17:549-58.
16. Nikzad JS. A technique for determination of occlusal plane. J Prosthet Dent.1974; 31:270-3.
17. Aboul-Ela LM, Razeq MK. Pre-extraction records of the occlusal plane and vertical dimension. J Prosthet Dent.1977; 38:490-3.
18. Williams DR. Occlusal plane orientation in complete denture construction. J Dent. 1982; 10:311-6.
19. van Niekerk FW, Miller VJ, Bibby RE. The ala-tragus line in complete denture prosthodontics. J Prosthet Dent. 1985; 53:67-9.
20. Monteith BD. Evaluation of a cephalometric method of occlusal plane orientation for complete dentures. J Prosthet Dent. 1986; 55:64-9.
21. Karkazis HC, Polyzois GL. A study of the occlusal plane orientation in complete denture construction. J Oral Rehabil. 1987; 14:399-404.
22. Karkazis HC, Polyzois GL. Cephalometrically predicted occlusal plane: Implications in removable prosthodontics. J Prosthet Dent. 1991; 65:258-64.
23. Sinobad D. The position of the occlusal plane in dentulous subjects with various skeletal jaw-relationships. J Oral Rehabil.1988; 15:489-98.
24. Kazanoğlu A, Unger JW. Determining the occlusal plane with the Camper's plane indicator. The Journal of Prosthetic Dentistry. 1992; 67(4): 499-501.
25. Hall-Scott J. The maxillary-mandibular planes angle (MM degrees) bisector: A new reference plane for anteroposterior measurement of the dental bases. Am J Orthod Dentofacial Orthop. 1994; 105:583-91.
26. D'Souza NL, Bhargava K. A cephalometric study comparing the occlusal plane in dentulous and edentulous subjects in relation to the maxillomandibular space. J Prosthet Dent. 1996; 75:177-82.
27. Seifert D, Jerolimov V, Carek V, et al. Relation of the reference planes for orientation of the prosthetic plane. Acta Stomatol Croat. 2000; 34:413-6.
28. Vukusić N, Lapter M, Muretić Z. Change in the inclination of the occlusal plane during craniofacial growth and development. Coll Antropol. 2000; 24:145-50.
29. Nissan J, Barnea E, Zeltzer C, et al. Relationship between occlusal plane determinants and craniofacial structures. J Oral Rehabil. 2003; 30:587-91.